ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΜΟΣΧΑΣ ΣΤΗ Β' ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΑΘΗΝΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ»

Στις 30 Οκτωβριου 2017 ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, παρουσίασε την ομιλία του στη Β' Διεθνή Διάσκεψη με θέμα «Θρησκευτικός και Πολιτιστικός Πλουραλισμός και Ειρηνική Συνύπαρξη στη Μέση Ανατολή».

Μακαριώτατοι,

Σεβασμιωτατοι,
Εξοχώτατοι,
Αξιότιμοι σύνεδροι,

Θα ήθελα να Σᾶς χαιρετίσω εκ μέρους του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασῶν των Ρωσσιών κ.κ. Κυρίλλου. Συγκεντρωθήκαμε σήμερα στην Β' Διάσκεψη των Αθηνών, η οποία είναι αφιερωμένη στην κατάσταση των θρησκευτικών κοινοτήτων στη Μέση Ανατολή. Αξίζουν πολλά εύσημα στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος για την πρόθεσή του να συνεχίσει να προάγει αυτό το αντιπροσωπευτικό φόρουμ, με το οποίο δίδεται η ευκαιρία ανταλλαγής απόψεων σχετικά με τις λύσεις για την ανθρωπιστική κρίση, η οποία έχει εδραιωθεί στην περιοχή της Μέσης Ανατολής. Η Ελλάδα αποτελεί ένα από τα λίγα κράτη του κόσμου, το οποίο σε τόσο υψηλό επίπεδο συντελεί στη διαφύλαξη της πλούσιας θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στη Μέση Ανατολή.

Προ διετίας συζητήσαμε εδώ τις τραγικές επιπτώσεις της λεγόμενης αραβικής άνοιξης για τις θρησκευτικές κοινότητες. Η πλέον ευάλωτη και διωκόμενη από τους εξτρεμιστές θρησκευτική ομάδα είναι οι χριστιανοί. Οι ίδιοι κανέναν δεν απειλούν και όμως υφίστανται διώξεις. Τους σκοτώνουν και τους κυνηγούν μόνο και μόνο επειδή είναι χριστιανοί. Οι διώξεις δεν είναι κάτι καινοφανές για την Εκκλησία του Χριστού, διότι στο διάβα των αιώνων οι χριστιανοί υπέφεραν αναιτίως σε διάφορες περιοχές. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός έλεγε επανειλημμένως ότι οι χριστιανοί θα διώκονται και θα κυνηγούνται ανά τον κόσμο. «Καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου» (Ιω. 17:14).

Η χριστιανική παρουσία στην περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής είναι προϋπόθεση ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ για την ειρηνική και αρμονική συνύπαρξη εκπροσώπων διαφόρων θρησκειών και εθνοτήτων. Στη Μέση Ανατολή ευρίσκεται η κοιτίδα του χριστιανισμού, και είναι ανεκτίμητη η συνεισφορά των χριστιανών στη διαμόρφωση του πλούσιου πολιτιστικού και εθνικού μωσαϊκού της περιοχής. Η απώλεια από τη Μέση Ανατολή των χριστιανικών καταβολών της θα οδηγήσει αναπόφευκτα στις απρόβλεπτες και θλιβερές συνέπειες.

Τον τελευταίο καιρό οι εξτρεμιστές και οι τρομοκράτες υποχωρούν και εγκαταλείπουν τις θέσεις

τους. Στη Συρία, χάρις στις αποτελεσματικές ενέργειες του Ρωσικού στρατού, αυτή τη στιγμή αυτοί έχουν σχεδόν ηττηθεί κατά κράτος. Δημιουργούνται ζώνες αποκλιμάκωσης, παρουσιάζονται οι συνθήκες τόσο για την επάνοδο των αμάχων, όσο και για την αποκατάσταση υποδομών και την αποστολή βοήθειας.

Σήμερα, εμείς, οι θρησκευτικοί και πολιτικοί ηγέτες, οι εκπρόσωποι της κοινότητας των εμπειρογνωμόνων, οφείλουμε από κοινού να σκεφθούμε τι μπορούμε να κάνουμε για την επάνοδο των χριστιανών στις εστίες τους.

Κατ'αρχάς είναι απαραίτητο να αποκατασταθούν οι Ιεροί Ναοί και οι Μονές. Ο Ναός είναι το κέντρο της προσευχητικής και κοινωνικής ζωής του χριστιανού. Όπως απέδειξαν τα πολλαπλά παραδείγματα στη Συρία και το Ιράκ, η αποφασιστικότητα των χριστιανών να παραμείνουν στη γη των προγόνων τους, εξαρτάται άμεσα από την ύπαρξη ἐν λειτουργίᾳ Ιερού Ναού.

Είναι χαροποιό το γεγονός, ότι στην αρχαία πόλη Μααλούλα της Συρίας σε πλήρη εξέλιξη ευρίσκονται τώρα οι εργασίες αποκατάστασης και ορισμένοι Ναοί είναι πλέον έτοιμοι να λειτουργήσουν. Οι άνθρωποι επανέρχονται στο Χαλέπι και τη Χομς, όπου, με τη συνδρομή των Ρώσων στρατιωτών, επιτεύχθηκε η διάσωση μέρους των Ι. Ναών και άρχισε η αποκατάστασή των. Δυστυχώς είναι αδύνατη η αποκατάσταση πολλών Ι. Ναών στην πρωταρχική τους μορφή, λόγῳ του ότι εκλάπησαν από τους τρομοκράτες κειμήλια μοναδικής πολιτιστικής αξίας. Ἐν τούτοις, το βασικό είναι ότι μετά την αποκατάστασή του ο Ι. Ναός ξανανοίγει τις πόρτες του για τέλεση θείων ακολουθιών και οι χριστιανοί πρόσφυγες έχουν τη δυνατότητα να επανέλθουν στα σπίτια τους.

Δυστυχώς δεν έχουν όλοι οι πρόφυγες πού να επιστρέψουν, διότι πολλών οι οικίες είναι είτε κατεστραμμένες, είτε λεηλατημένες ή κατοικημένες από άλλους. Αυτή η πρακτική είναι ευρύτερα διαδεδομένη ιδιαίτερα στην Ιρακινή επαρχία της Νινευή, με αποτέλεσμα το ποσοστό των χριστιανών προσφύγων από το Ιράκ να έχει σημαντικά αυξηθεί, σε αντιδιαστολή προς τη Συρία.

Συνεπώς σπουδαιώτατο καθήκον για τη διαφύλαξη του χριστιανισμού στη Μέση Ανατολή είναι επίσης και η αποκατάσταση των οικιών και των υποδομών. Ο πληθυσμός θα μπορέσει να επανέλθει μόνον όταν τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να πηγαίνουν στα σχολεία και επαναλειτουργήσουν πλήρως τα νοσοκομεία. Είναι άκρως σημαντικό τώρα, να υποστηρίξουν τα ισχυρότερα κράτη τις εξασθενημένες από τον πόλεμο χώρες.

Συμβαίνει συχνά ότι στα υφιστάμενα προγράμματα υποστήριξης τα συμφέροντα των χριστιανών θίγονται, είτε δεν λαμβάνονται καθόλου υπόψη. Είναι ανάγκη να εξασφαλισθεί ο έλεγχος για την τήρηση των δικαιωμάτων των θρησκευτικών μειονοτήτων στη Μέση Ανατολή, οι οποίες οφείλουν να αισθάνονται την αλληλεγγύη από την πλευρά των κρατών-προστατών του διεθνούς δικαίου.

Το αύριο αρχίζει ήδη από σήμερα και δεν πρέπει να λησμονούμε την πρόληψη του εξτρεμισμού, ο οποίος τα τελευταία χρόνια εμφυτευόταν δραστήρια μεταξύ των πληθυσμών της Μέσης Ανατολής. Οι θρησκευτικοί και οι πολιτικοί παράγοντες σε όλο τον κόσμο οφείλουν να ενώσουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να στηρίξουν τη θρησκευτική παιδεία και την επεξεργασία ενός αποτελεσματικού αντιδότου στον εξτρεμισμό. Σε αυτή την προσπάθεια είναι απαραίτητη η συνεργασία με τους εκπροσώπους των υπηρεσιών άμυνας και δημοσίας τάξεως, διότι τα σωφρονιστήρια αποτελούν περιβάλλον, το οποίο θρέφει την προπαγάνδα του εξτρεμισμού. Η εμπειρία του Ιράκ το απέδειξε ολοφάνερα: οι αποφυλακισμένοι εξτρεμιστές αποτέλεσαν τη βάση για το σχηματισμό το 2005 του «προδρόμου» του ISIS, δηλαδή του λεγομένου Ισλαμικού Κράτους του Ιράκ.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας έχει αποκτήσει πλούσια πείρα υποστήριξης των δεινοπαθούντων

στη Μέση Ανατολή.

Μετά τη συνάντηση του Πάπα της Ρώμης Φραγκίσκου και του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου από κοινού με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία ενεργοποιήθηκαν μια σειρά από ανθρωπιστικά προγράμματα υποστήριξης των διωκομένων χριστιανών. Αυτά τα προγράμματα υλοποιούνται επιτυχώς και προοδεύουν. Ειδικότερα δε, αυτή τη στιγμή ευρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες για να καταρτισθεί ο κατάλογος των κατεστραμμένων Ι. Ναών της Συρίας.

Σημαντικό παράγοντα υποστήριξης προς τις θρησκευτικές κοινότητες της Μέσης Ανατολής αποτελεί ο διαθρησκειακός διάλογος και η συνεργασία. Στη Μέση Ανατολή ευρίσκονται τα μεγαλύτερα ιερά σεβάσματα των τριών Αβρααμικών θρησκειών, γι΄αυτό ιδιαίτερη επικαιρότητα για τις τρεις κοινότητες αποκτά το ζήτημα διαφυλάξεως των θρησκευτικών μνημείων. Η πείρα της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Ρωσίας επιμαρτυρεί ότι ο διάλογος μεταξύ των θρησκειών αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο για τη διατήρηση της ειρήνης και την καταπολέμηση του εξτρεμισμού.

Στη Ρωσία έχει συγκροτηθεί μια διαθρησκειακή ομάδα συλλογής βοήθειας για το λαό της Συρίας. Δύο αεροσκάφη μετέφεραν φορτία ανθρωπιστικής βοήθειας στον πληθυσμό της χώρας αυτής. Στη διανομή της βοήθειας συντελεί το Ρωσικό Κέντρο συμφιλίωσης των αντιμαχόμενων πλευρών στη Συρία. Η βοήθεια διανέμεται μεταξύ των πληγέντων, ανεξαρτήτως θρησκευτικής ή εθνικής ταυτότητας.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ρωσίας είναι πρόθυμη να συνεργασθεί με όλες τις δυνάμεις, οι οποίες δεν είναι αδιάφορες, προς την υποστήριξη των χριστιανών της Μέσης Ανατολής. Είμαι πεπεισμένος ότι από κοινού θα μπορέσουμε να πετύχουμε την αποκατάσταση της δικαιοσύνης και να συμβάλλουμε στην προστασία των καταπιεζομένων και δεινοπαθούντων.

Περαίνων την παρέμβασή μου θα ήθελα να εκφράσω την ελπίδα ότι το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος θα συνεχίσει την καλή παράδοση διεξαγωγής παρομοίων συναντήσεων. Είναι ανεκτίμητη η σπουδαιότητα αυτών των εκδηλώσεων για τη σταθερή μαρτυρία της ανάγκης εγκαθιδρύσεως της ειρήνης στην αρχαία γη της Μέσης Ανατολής.

Σε όλους τους μετέχοντας του σημερινού υψηλού φόρουμ εύχομαι καρποφόρες συζητήσεις και αγαθά αποτελέσματα.

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/48075/